

บทคัดย่อ

ชื่อโครงการวิจัย	การวิเคราะห์ปัจจัยเชิงสาเหตุและผลกระทบต่อการพัฒนาสมรรถนะของครูในภาคใต้ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพด้านกระบวนการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ An Analysis of Causal Factors and Impacts on the Competency Development of Teachers in Southern Region with respect to Professional Standards Criteria involving the Process of Learning Management Development
ชื่อผู้วิจัย	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พูนสุข อุคม การศึกษาศุภภัณฑิณี (วิทยาศาสตร์ศึกษา) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ
ปีที่งานวิจัยสำเร็จ	พ.ศ. 2556
ทุนอุดหนุนการวิจัย	งบประมาณแผ่นดิน มหาวิทยาลัยทักษิณ ประจำปี 2553-2554

งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถนะของครูในภาคใต้ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพด้านกระบวนการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ซึ่งครอบคลุมสมรรถนะรวม 3 ด้าน คือ ด้านการสร้างและพัฒนาหลักสูตร ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และด้านการจัดการชั้นเรียน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สังเคราะห์ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีผลต่อการพัฒนาสมรรถนะของครูในภาคใต้ 2) วิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาสมรรถนะของครูในภาคใต้ 3) วิเคราะห์ผลกระทบของปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีต่อการพัฒนาสมรรถนะของครูในภาคใต้ และ 4) วิเคราะห์แนวทางการพัฒนาสมรรถนะของครูในภาคใต้ กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเป็นบุคลากรในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน(สพฐ.)ในจังหวัดภาคใต้ ซึ่งกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อ 1) ข้อ 3) และ ข้อ 4) ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เก็บข้อมูลโดยการรวมรวมเอกสาร การสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่ม และการเสวนา และวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา สำหรับการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อ 2 กลุ่มตัวอย่างเป็นครูผู้สอนจำนวน 390 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็นและการปฏิบัติของครูผู้สอนเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาสมรรถนะของครูในภาคใต้ ซึ่งมีลักษณะมาตราประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 228 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก .3112 - .7719 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ .8319 - .9649 วิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่มีผลต่อสมรรถนะของครูในภาคใต้ ด้วยโปรแกรมลิสเรล 8.72

ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีผลต่อการพัฒนาสมรรถนะของครูในภาคใต้ ด้านการสร้างและพัฒนาหลักสูตร ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และด้านการจัดการชั้นเรียน

ประกอบด้วย 6 ปัจจัย คือ ประสิทธิภาพในการสอน ภาระงานของครู การพัฒนาตนเองของครู ความพร้อมด้านวิชาการของสถานศึกษา บรรยากาศวิชาการของสถานศึกษา และความพร้อมของนักเรียน

2. ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาสมรรถนะของครูในภาคใต้ พบว่า 2.1) ประสิทธิภาพในการสอน และการพัฒนาตนเองของครู มีอิทธิพลทางตรง แต่ ภาระงานของครู มีอิทธิพลทางอ้อม โดยผ่านการพัฒนาตนเองของครู ต่อสมรรถนะด้านการสร้างและพัฒนาหลักสูตร ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และด้านการจัดการชั้นเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 2.2) ความพร้อมด้านวิชาการของสถานศึกษา บรรยากาศทางวิชาการของสถานศึกษา และความพร้อมของนักเรียน มีอิทธิพลทางตรงและทางอ้อม อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีผลกระทบต่อพัฒนาสมรรถนะของครูในภาคใต้ มากที่สุด คือ การพัฒนาตนเองของครู รองลงไป คือ ประสิทธิภาพในการสอน และภาระงานของครู ตามลำดับ โดยครูผู้สอนควรที่จะพัฒนาตนเองเรื่อง การจัดกระบวนการเรียนรู้ การใช้/พัฒนาสื่อ การวัดและประเมินผล และควรได้รับการพัฒนาเรื่อง การเป็นผู้นำทางวิชาการ การปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ และการประชาสัมพันธ์ผลงานครูและนักเรียน

4. แนวทางการพัฒนาสมรรถนะของครูในภาคใต้ พบว่า หน่วยงานทั้งระดับ สพฐ. ระดับเขตพื้นที่การศึกษา (สพป./สพม.) และระดับสถานศึกษา ควรมีรูปแบบหรือวิธีการในการพัฒนาสมรรถนะครู โดยการกำหนดนโยบาย การปฏิบัติ การนิเทศ การประเมิน และการนำผลการประเมินไปใช้อย่างจริงจัง เป็นระบบ ชัดเจน และเป็นรูปธรรม (โดยคำนึงถึงการมีชีวิตรอดและความปลอดภัยจากเหตุการณ์การก่อความไม่สงบใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ด้วย) ซึ่งจะส่งผลให้ผู้เรียนมีครูที่เพียบพร้อมด้วยจรรยาบรรณวิชาชีพครู มีจิตวิญญาณความเป็นครู และผู้บริหารที่มีความรู้ความสามารถด้านวิชาการอย่างแท้จริง

Abstract

Title : An Analysis of Causal Factors and Impacts on the Competency Development of Teachers in Southern Region with respect to Professional Standards Criteria involving the Process of Learning Management Development

This research studied the competency development of teachers in southern region with respect to professional standard criteria involving three competencies of learning management development process namely, curriculum construction and development, student-centered learning management, and classroom management. The objectives of the research, therefore, were to 1) synthesize causal factors affecting the competencies development of teachers in southern region, 2) analyze causal relationship among factors affecting the competencies development of teachers in southern region, 3) analyze the impacts of factors affecting the competencies development of teachers in southern region, and 4) analyze an approach to the competencies development of teachers in southern region. Research sample comprised personnel from educational institutions under the Office of Basic Education Commission in southern region. For objectives 1), 3), and 4), research sample were purposively selected. Data were collected by ways of documentary review, interview, focus group, sharing forum, and content analysis. Sample for objective 2) included 390 teachers obtained by multi-stage sampling technique. Data were collected using five-rating-scale questionnaire with 228 items on opinions and performance of teachers in relation to factors affecting the competencies development of teachers in southern region. The questionnaire had discrimination values of .3112 - .7719 and reliability of .8319 - .9649. Causal relationship was analyzed using LISEL Program 8.72.

The research findings were as follows.

1. It was found that there were six causal factors affecting the competencies development of teachers in southern region regarding curriculum construction and development, student-centered learning management, and classroom management namely teacher's teaching experience, teacher's work load, teacher's self-development, academic readiness of educational institutions, academic atmosphere of educational institutions, and students' readiness.
2. With respect to causal relationship among factors affecting the competencies development of teachers in southern region, 2.1) teacher's teaching experience and self-development

had direct influence, while teacher's work load had indirect influence, through self-development, on curriculum construction and development, student-centered learning management competencies at a statistical significant level of 0.05, and 2.2) academic readiness of educational institutions, academic atmosphere of educational institutions, and students' readiness had neither direct nor indirect influence with no statistical significant level.

3. Causal factors that had most impact on the competencies development of teachers in southern region was teacher's self-development, followed by teacher's teaching experience and work load respectively. It was found that teachers should get self-development on learning process management, media usage and development, measurement and assessment. They should also be provided competency development on academic leadership, school-based curriculum development, learning process development, and publication of teachers' and students' work.

4. Concerning an approach to the competencies development of teachers in southern region, it was found that the Office of basic Educational Commission, the Offices of Educational Service Area, and educational institutions should had teachers' competency development models or methods where systematic, active, clear and concrete policy, implementation, supervision, evaluation, and application of evaluation results were stated (with consideration of safety and security in the midst of uprising situation in the three boarder provinces). It was proposed that with this approach, students would be able to gain benefit both from well-qualified teachers ethically and spiritually, and from actual academically competent administrators.